

HELYI TANTERV
OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRÁK

CISZTERCI SZENT ISTVÁN GIMNÁZIUM
8000 Székesfehérvár, Jókai u. 20.

OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKAKÖZÖSSÉG

Összeállította: Galambos Miklós
munkaközösség-vezető

Székesfehérvár, 2012. november 12.

Alapvető célok és feladatok

Az osztályfőnöki órák célja a tanulók személyiségének, életszemléletének, önismeretének, műveltségének, a társas kapcsolatokban szükséges készségének fejlesztése, keresztény értékrenden alapuló, egészség- és környezettudatos életmódra nevelés, életpályájuk formálásához hatékony segítségadás.

A helyi tanterv a NAT, a KPSZTI osztályfőnöki kerettanterve, a fenntartó útmutatásai, valamint az iskolai pedagógiai program figyelembevételével készült el.

Minden évfolyamon meg kell tartani a tűz- és balesetvédelmi oktatást, az osztályterem feldíszítését, a házirend áttekintését, az osztálykirándulások, más közös programok előkészítését, a félév és a tanév végén pedig az osztályközösség életének, fontosabb eseményeinek, tanulmányi eredményeinek közös kiértékelését, áttekintését. Ezek a témakörök szerinti felosztáson belül az „iskola és az osztály aktuális témái” közé sorolhatók. A megadott témakörökön és az iskolai aktuális eseményeken kívül valamilyen más rendkívüli vagy különleges helyzet megbeszélésére is sor kerülhet pl. katasztrófa, betegség, haláleset, de ne csak a rossz eseményekről, hanem fontos jó hírről, példáról is legyen szó.

Az osztályfőnöki órákon a tanulók motiválása, a figyelem felkeltése és a témára fókuszálása a többi tantárggyal összehasonlítva még több felkészülést kíván, hiszen ezeken az órákon nincs értékelés, a hosszú távú célokat pedig kevésbé értik meg még ebben a korban. A jó stratégia, a strukturális szervezés, a változatos munkaformák alkalmazása különösképpen fontos. Az óra sikerességét segítheti a média használata (például rövid filmbejátszás a témáról, utána beszélgetés), játékos órák, kiscsoportos megbeszélés, a tanterem átrendezése után körben ülve beszélgetés, vázlat kivetítése, tesztek kitöltése, kérdések leírása a téma feldolgozása előtt, előzetes gyűjtőmunka, kiselőadások tartása.

A segédanyagok olyan könyveket, interneten elérhető írásokat, videofilmeket tartalmaznak, amelyek az iskolai könyvtárban, a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban vagy magántulajdonban található meg. A hozzáféréshez az osztályfőnöki munkaközösség vezetője, az iskola könyvtárosa nyújt segítséget.

5. évfolyam

Célkitűzések: Az osztályfőnök egyik legfontosabb feladata az új tanulók megismerése, és a kölcsönös tisztelet, egymás megismerésén, elfogadásán, kulturált viselkedésen alapuló közösségformálás. Az induló évfolyamon az osztályfőnöknek különösen sok időt kell eltöltenie a tanulókkal, gyakran a tanórák közötti szünetekben is. A tanulók megismerése az osztályfőnöki órákon történhet kérdőívek, tesztek kitöltésével, a tanulók önmagukat, életüket bemutató fogalmazásaival, beszélgetésekkel, játékos foglalkozásokkal. A tanulók számára világossá kell tenni, hogy a jó osztályközösség létrehozásában mindenki egyénileg is felelősséggel tartozik.

Az iskolánkban tanulóit megkezdő tanulóknak meg kell ismerniük az iskolai, osztálybeli együttlét alapvető szabályait, az intézmény házirendjét. Társas életünk, kultúránk megkövetel bizonyos illemszabályokat, a hiányos ismeretek pótlása, begyakorlása, akár játékos formában is, több osztályfőnöki óra tartalma lehet. Az ötödik évfolyamon a megnövekedett tanulmányi követelmények kezdetben gyakran jelentenek tanulási nehézséget, ezért a tanulási módszerek megismeréséhez és elsajátításához segítségre szorulnak.

A szülők és az osztályfőnök közötti jó kapcsolat, kölcsönös bizalom kialakítása szintén meghatározó a közösség formálásánál. A szülőknek bemutatott karácsonyi műsor, páztorjátékkal, szavalatokkal, más produkciókkal jó lehetőséget nyújt ehhez. Az adventi időszakban az osztályfőnöki órák a felkészülésre fordíthatók.

Fejlesztési feladatok: - énkép, önismeret

- a tanulás tanítása
- közösségépítés
- társas kapcsolatok
- szereplés
- előadókészség
- beszélgetési képesség, vitakultúra

Tanulói tevékenységek: kérdőívek, tesztek kitöltése, fogalmazások, önjellemzés, beszélgetés, játékos feladatok, szerep-, drámajátékok, karácsonyi műsorra készülés versmondással, páztorjátékkal, ajándékkészítéssel, tablókészítés

Évi óraszám: 37

Témakörök szerinti felosztás: Tanulók megismerése	4 óra
Házi rend, szabályok	4 óra
Tanulási módszerek	3 óra
Közösségformálás, egymás megismerése	4 óra
Karácsonyi előkészületek	4 óra
Osztály védőszentje	2 óra
Ciszterci Rend	2 óra
Illemszabályok	3 óra
Az iskola, az osztály életének aktuális témái	11 óra

Ajánlott segédanyagok: - Inkluzív nevelés – A tanulók hatékony megismerése – Kézikönyv – internet

- Pajor András: Barlang, jászol, szelíd parázs (pásztorjátékok) - Pázmány P. Elektronikus Könyvtár
- Karácsonyi versek - PPEK
- Oláh Dénes: Erdélyi karácsony (48 pástorjáték)- PPEK
- Lékai Lajos: Ciszterciek – iskolai könyvtár
- Hervay, Legeza, Szacs vay: Ciszterciek
- A szív – Szentjánosbogár – játékoskönyv – Manréza
- Varga, Gönczi, Pintér: Önismereti játékok gyűjteménye – Pedellus Könyvk.
- Hajas Zsuzsa: Kommunikációs gyakorlatok 10-14 éveseknek - Pedellus
- Walter F. Kugemann: Megtanulok tanulni
- Dr. Tóth László: Pszichológia a tanításban (tanuláshoz) – Pedellus
- Köves J. Julianna: Illik tudni – A kulturált viselkedés szabályai
- Diószeginé: Illemteszt -Pedagógiai Könyvtár
- Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról, lusták könyve
- J. Rudnianski: Hogyan tanuljak?
- Margittay Sándor: Hogyan tanuljunk?
- Löwe: Az élet tanulás

6. évfolyam

Célkitűzések: Ezen az évfolyamon már olyan témákat is lehet a tantervbe illeszteni, amelyek túlmutatnak az osztály és az iskola belső életén, ilyenek lehetnek az egészséges életmód, a környezet ápolásának, a szabadidő eltöltésének kérdései, és nagyobb hangsúlyt lehet fektetni az önismeret fejlesztésére is. A társas kapcsolatoknak különböző szintjei: a családi élet, a barátság kérdései már ezen az évfolyamon megbeszélhetők. Ehhez kapcsolódhat az ünnepek szerepe és fontossága.

A tanulók ismerjék meg a konfliktusok kezelésének különböző lehetőségeit is.

Fejlesztési feladatok:

- énkép, önismeret
- társas kapcsolatok
- beszélgetési képesség, vitakultúra
- konfliktusok kezelése
- családi munkamegosztás
- tisztelet
- időbeosztás
- ünnepek szerepének megértése
- testi- lelki egészség
- környezettudatosság

Tanulói tevékenységek: beszélgetés, szerep- és drámajáték, fogalmazás, gyűjtőmunka, játékos feladatok, tesztek, kérdőívek kitöltése

Évi óraszám: 37

Témakörök szerinti felosztás: egészséges életmód

3 óra

környezetápolás	2 óra
konfliktuskezelés	3 óra
család, barátság	3 óra
önismeret	5 óra
időbeosztás, szabadidő	2 óra
ünnepek	2 óra
iskola, osztály aktuális témái	17 óra

Ajánlott segédanyagok:

- Tematikai segítség az iskola osztályfőnöki órához (munkaanyag)
- Táplálkozás - Tanári kézikönyv – Egészségvirág Egyesület
 - Korszerű kiegyensúlyozott táplálkozás – Magyar Honvédség Egészségügyi Csoportja
- Környezeti nevelés - Tanári kézikönyv – Egészségvirág Egyesület
- Dr. Szekszárdi Júlia: Konfliktusok pedagógiája
 - Marianna Csóti: A gyermek társas készségeinek fejlesztése – Kapcsolatok kommunikáció –önbecsülés
- Komáromi Mária: Családi életre nevelés tanmenetek - internet
 - Kon, I.sz.: A barátság
 - Családi életre nevelés az oktatásban – Családi órákat segítő kézikönyv (Sapientia) -internet

7. évfolyam

Célkitűzések: A serdülőkor elején a tanulók sok új kihívással, nehézségekkel néznek szembe. Az osztályfőnöki órák lehetőséget teremtenek az új élethelyzet kérdéseinek áttekintésére. Az önismeret témakörén belül beszélgetésekkel, önismereti tesztekkel és játékokkal, helyzetelemzésekkel lehet a kérdéskört feldolgozni. A kor egyik sajátossága az identitáskeresés, lassan elhagyva a gyermekkort, a maguk módján szeretnének a felnőttek világával azonosulni. Ez nagyon sokszor együtt jár a hagyományos addig még elfogadott értékek megkérdőjelezésével, főképpen akkor, ha nincs meg a biztos családi háttér, támasz. Mindezek miatt a helyes értékrend kialakításában az osztályfőnöki óráknak is szerepet kell játszaniuk.

A média, az internet, különösképpen a közösségi portálok használatának előnyeiről és veszélyeiről tapasztalt informatikai szakember is tarthat órát. A környezetvédelemről, korunk globális problémáiról már rendelkeznek bizonyos ismeretekkel az évfolyam tanulói, ezekre építve és továbbfejlesztve lehet az osztályfőnöki órákat szervezni. Ha van lehetőség, érdemes elhívni valamilyen környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezet képviselőjét

- Fejlesztési feladatok:**
- beszélgetési képesség, vitakultúra
 - verbális és metakommunikáció
 - környezettudatosság
 - tudatosan vállalt keresztény életvitel
 - a megismert igazság vállalásának képessége
 - személyes világkép és világnézet
 - identitástudat
 - fogékonyság globális problémákra

Tanulói tevékenységek: beszélgetés, tesztek, kérdőívek kitöltése, meghívott vendég előadása										
Évi óraszám: 37										
Témakörök szerinti felosztás: <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td>önismeret, identitástudat</td> <td style="text-align: right;">6 óra</td> </tr> <tr> <td>keresztény értékrend</td> <td style="text-align: right;">4 óra</td> </tr> <tr> <td>média, internet</td> <td style="text-align: right;">3 óra</td> </tr> <tr> <td>környezet, globális problémák</td> <td style="text-align: right;">4 óra</td> </tr> <tr> <td>iskola, osztály aktuális témái</td> <td style="text-align: right;">20 óra</td> </tr> </table>	önismeret, identitástudat	6 óra	keresztény értékrend	4 óra	média, internet	3 óra	környezet, globális problémák	4 óra	iskola, osztály aktuális témái	20 óra
önismeret, identitástudat	6 óra									
keresztény értékrend	4 óra									
média, internet	3 óra									
környezet, globális problémák	4 óra									
iskola, osztály aktuális témái	20 óra									
Ajánlott segédanyagok: <ul style="list-style-type: none"> - Beszéljétek meg! Hetedikes vitaanyagok - Tematikai segítség az iskola osztályfőnöki óráihoz (munkaanyag) - Dr. Koncz István: Kamaszkapaszkodó - Urbis Kvk. – VMMK - Mohás Livia: Mit tudsz önmagadról?- VMMK - Dévai Margit: Énképpkorrekció önismereti játékmódszerrel a serdülőkorban - „Hogy művelje meg” - Tanulmánygyűjtemény a környezettudatos gondolkodáshoz – Szent István Társulat - „...Hogy művelje és őrizze meg” Tanulmánygyűjtemény a környezeti neveléshez - Szent István Társulat - ”Hogy művelje és őrizze meg” Teremtésvédelemről lelkipásztoroknak, közösségeknek – Szent István Társulat – Útmutató a fenti két könyvhöz - A mi világunk – Tanári kézikönyv 8-13 évesek tanításához – Egyházfórum - Tükörben a világ – A fenntarthatóság témájához játékok 										
Video: <ul style="list-style-type: none"> - Tükörben a világ – A világ helyzete és fenntarthatósága 53' - Reklámok hatása a gyermekekre 22' 										

8. évfolyam

<p>Célkitűzések: A dohányzás, a többi káros szenvedély, különösképpen az alkoholfogyasztás és a kábítószeres használatának tárgyalása több órát igényel. Az egészséges életmód, a betegségek megelőzése témájához az ajánlott segédkönyvek feladataival érdekesebbé tehető az órák. A hazaszeretet, az egészséges nemzettudat kialakítását szolgálhatja a beszélgetés arról, hogy mit jelent ma magyarnak lenni, valamint a határon túli magyarok helyzetének, valamint a sorsukat meghatározó néhány történelmi eseménynek megismerése. A serdülő, majd az ifjúkor időszakát, azon keresztül az egyéni életsors alakulását döntően befolyásolják a kortárs csoportok, közösségek. A keresztény értékrend, életvitel megtartásában nagyon sokat segíthet valamelyik plébániai vagy lelkeségi csoporthoz csatlakozás. Egy-egy csoport hiteles tanúságtevője betekintést nyújthat a közösségének életébe.</p> <p>Önismereti témák feldolgozása az évfolyamon is fontos feladat .</p>
<p>Fejlesztési feladatok: - ismeretek bővítése a témákkal kapcsolatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - hazaszeretet, egészséges nemzettudat - identitástudat

<ul style="list-style-type: none"> - keresztény hit elmélyítése - közösségépítés - önismeret 												
<p>Tanulói tevékenység: beszélgetés, gyűjtő- és kutatómunka, játékos feladatok, fogalmazások, kiscsoportos feladatok, film megtekintése és megbeszélése</p>												
<p>Évi óraszám: 37</p>												
<p>Témakörök szerinti felosztás:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">káros szenvedélyek</td> <td style="text-align: right;">5 óra</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 40px;">önismeret</td> <td style="text-align: right;">5 óra</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 60px;">magyarnak lenni, határon túli magyarok</td> <td style="text-align: right;">3 óra</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 60px;">közösség szerepe</td> <td style="text-align: right;">3 óra</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 40px;">betegségek, megelőzésük</td> <td style="text-align: right;">4 óra</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">iskola, osztály aktuális témái</td> <td style="text-align: right;">17 óra</td> </tr> </table>	káros szenvedélyek	5 óra	önismeret	5 óra	magyarnak lenni, határon túli magyarok	3 óra	közösség szerepe	3 óra	betegségek, megelőzésük	4 óra	iskola, osztály aktuális témái	17 óra
káros szenvedélyek	5 óra											
önismeret	5 óra											
magyarnak lenni, határon túli magyarok	3 óra											
közösség szerepe	3 óra											
betegségek, megelőzésük	4 óra											
iskola, osztály aktuális témái	17 óra											
<p>Ajánlott segédanyagok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beszéljétek meg! Hetedikes vitaanyagok - Beszéljétek meg! Nyolcadikos vitaanyagok - Beszéljétek meg! Kilencedikes vitaanyagok - Tematikai segítség az iskola osztályfőnöki óráihoz (munkaanyag) - Szendélyek zsákutcája - Tanári kézikönyv – Egészségvirág Egyesület - Miért ne dohányozzunk? Magyar Honvédség Egészségügyi Csoportfőnökség - Miért ne igyunk sokat? Alkohoizmus - MHECS - Jean Vanier: A közösség - Balassa Iván: A határainkon túli magyarok néprajza - Gondolat 												
<p>Video:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egy szerzetes utazásai –Böjte Csaba atya – DVD 64' - Mustó Péter atya Kolumbiában - DVD - Az alkohol drog 34' - Az alkoholista 56' 												

9. évfolyam

Célkitűzések: A pályaválasztás, továbbtanulás általában még kevésbé foglalkoztatja ebben a korban a tanulókat, mégis érdemes néhány órán lehetőséget teremteni arra, hogy mindenki jobban felismerje képességeit, átgondolja, hogy érdeklődési köre alapján milyen hivatást választana szívesen a jövőben. Ebben segíthet már ezen az évfolyamon egy-egy meghívott vendég előadása is hivatásáról, szakmájáról.

Az 50 órás közösségi szolgálat teljesítését törvény írja elő. Az érettségi bizonyítvány átvételéig kell teljesíteni, de célszerű nem az utolsó tanévekre halogatni, hiszen akkor már a tanulmányi követelmények is megnövekednek. A szeretetszolgálatok végzése csak a megfelelő szociális érzékenység kialakításával lehetséges, erre a 9. évfolyamon különösen hangsúlyt kell fektetni. A tanulók ismerjék meg a szolgálat végzésének lehetőségeit, lássanak ilyen tevékenységekről szóló bemutató filmeket. (Szent Imre Iskolaház, Szent Kristóf Ház stb.) Foglalkozni kell a fogyatékkal élők, a cigányság, a társadalom peremére került embertársaink sorsával, a cselekvési lehetőségekkel, bemutatva egy-egy jó, példászerű kezdeményezést. Ennek leghitelesebb közvetítéséhez valamelyik karitatív szervezet vagy csoport tagját is el lehet hívni.

A kilencedikesek a tanulmányaik során és azon kívül is már sok ismeretet, tapasztalatot szerezhetnek saját magukról, az emberi kapcsolatokról, a keresztény hitről, az őket körülvevő szűkebb-tágabb világról. Hogy ezeket a tapasztalatokat mások felé is ki tudják fejezni, megfelelő kommunikációs készségekre, vitakultúrára van szükség. Ezeket segítik elő a kommunikációs gyakorlatok, amelyeken kommunikációs stratégiákat, a konfliktushelyzetben szükséges asszertív viselkedés technikáit, a másokra figyelő, meghallgató empatikus magatartást sajátíthatják el. Érdeemes megismertetni az Eric Berne féle tranzakció analízis elméletére épülő kommunikációs technikákat.

A kilencedikesek már gyakran önállóan vásárolnak, de a problémás helyzetekhez még nem rendelkeznek kellő tapasztalattal. Az osztályfőnöki órákon a fogyasztási szokások, fogyasztóvédelmi kérdések, a pénzbeosztás, a takarékos életmód vagy ehhez kapcsolódóan a fogyasztói társadalom témája mindenkit érdekelhet.

A kilencedik évfolyamon a tanulmányi követelmények megnövekednek, ezért a tanulási módszerek átbeszélése mindenképpen hasznos.

Fejlesztési feladatok: - szociális érzékenység
- verbális és metakommunikáció
- empátia
- asszertivitás
- foglalkozások megismerése
- önismeret a pályaválasztáshoz
- szereplési, előadói készség

Tanulói tevékenységek: beszélgetés, szerep- és drámajátékok, kiselőadás, játékos feladatok, fogalmazás, kiscsoportos megbeszélés

Évi óraszám: 37

Témakörök szerinti felosztás: Közösségi szolgálat	5 óra
tervek, jövőkép	2 óra
kommunikációs gyakorlatok	5 óra
fogyasztóvédelem, vásárlás, pénz	3 óra
tanulási módszerek	3 óra
pályaorientáció	3 óra
iskola, osztály aktuális témái	16 óra

Ajánlott segédanyagok:

- Beszéljétek meg! Kilencedikes vitaanyagok
- Beszéljétek meg! Tizedikes vitaanyagok
- Tematikai segítség az iskola osztályfőnöki óráihoz (munkaanyag)
- Eric Berne: Emberi játszmák
- F. Várkonyi Zsuzsa: Tanulom magam
 - Hafield – Hasson: Asszertivitás
- Vera f. Birkenbihl: Kommunikációs gyakorlatok

- Uzsálné Pécsi Rita: A nevelés az élet szolgálatá 3. (Motiváció, A serdülő életfeladatai)
- Csíkszentmihályi Mihály, Schneider Barbara: A felnőtté válás útvesztői
- Gebauer Ferenc: Pályaválasztás a középiskolában – Hogyan segíthet az osztályfőnök? –internet
- Forray: Ismeretek a romológia alapképzés szakhoz - interneten

Video: - Emberek programozása – tévé, rádió, filmek 15’
 - A facebook buktatói 54’
 - Vakok élete köztünk 45’
 - Fogyatékkal élők a Szent Kristóf Háznál

10. évfolyam

Célkitűzések:

A 9. évfolyamon a már megkezdett pályaeorientációs órák még hangsúlyozottabb szerepet kapnak. Az évfolyam tanulói szerezzenek minél több információt a különböző hivatásokról, szakmákról. Legyenek beszélgetések arról, hogy gyorsuló világunk a jövőben várhatóan, milyen személyiséget, tudást, képességeket követel. Mely szakmák, hivatások lesznek keresettek, mire lesz kevésbé szükség. Egy-egy hivatás, szakmai terület képviselője is beszéljen ezekről a kérdésekről. A kilencedik évfolyamon megkezdett pályaeorientációs órák tovább folytathatók.

A továbbtanulásra készítik fel a 11. évfolyamon a fakultációs órák. A fakultációs tantárgyak kiválasztása már felelős döntést kíván, ebben segíthet az osztályfőnök. A helyes döntéshez ismertetni kell az egyetemi pontszámítás rendszerét is.

Az önismereti kérdéseket mélyebben és árnyaltabban lehet már áttekinteni. Az érzelmi intelligencia szerepét is hangsúlyozni kell, szemben a társadalom elvárásaival, ami főleg az értelmi képességekre épít. További témák lehetnek: a siker, a boldogság, az öröm és a szenvedés értelme és szerepe a keresztény értékrendben és életvitelben, néhány személyiségmodell megismerése.

A globális problémák tárgyalásához már elegendő tárgyi ismerettel rendelkeznek. Ehhez tartozik a szegénység-gazdagság, társadalmi igazságtalanságok, élelmiszer és az ivóvízkészletek hiánya, média szerepe, korrupció.

Tudatos vásárlás kérdéseire tartozhat a reklám, a vásárlás más befolyásolásának eszközei, egészséges élelmiszerek és a helyi termékek fontossága.

Drogprevenációs és más szenvedélybetegségekkel foglalkozó órák beiktatása ebben az életkorban különösen fontos, lehetőség szerint egy a témában járatos külső személy bevonásával.

Fejlesztési feladatok: - önismeret

- pszichológiai ismeretek
- környezettudatosság
- tudatos vásárlás feltételeinek megismerése
- érzelmi fejlődés
- szociális kompetencia
- szociális érzékenység
- foglalkozások megismerése
- üzem, cég meglátogatása

Tanulói tevékenységek: beszélgetések, kiselőadások, tabló készítése, kiscsoportos beszélgetés, drogprevenációs foglalkozások, meghívott vendégek előadása

Évi óraszám: 37															
Témakörök szerinti felosztás:	<table> <tr> <td>Érettségi, továbbtanulás kérdései</td> <td>3 óra</td> </tr> <tr> <td>önismereti kérdések</td> <td>6 óra</td> </tr> <tr> <td>globális problémák</td> <td>4 óra</td> </tr> <tr> <td>drogprevenció, szenvedélybetegség</td> <td>4 óra</td> </tr> <tr> <td>tudatos vásárlás</td> <td>2 óra</td> </tr> <tr> <td>pályaorientáció</td> <td>4 óra</td> </tr> <tr> <td>iskola, osztály aktuális témái</td> <td>14 óra</td> </tr> </table>	Érettségi, továbbtanulás kérdései	3 óra	önismereti kérdések	6 óra	globális problémák	4 óra	drogprevenció, szenvedélybetegség	4 óra	tudatos vásárlás	2 óra	pályaorientáció	4 óra	iskola, osztály aktuális témái	14 óra
Érettségi, továbbtanulás kérdései	3 óra														
önismereti kérdések	6 óra														
globális problémák	4 óra														
drogprevenció, szenvedélybetegség	4 óra														
tudatos vásárlás	2 óra														
pályaorientáció	4 óra														
iskola, osztály aktuális témái	14 óra														
Ajánlott segédanyagok:	<ul style="list-style-type: none"> - Beszéljétek meg! Tizedikes vitaanyagok - Tematikai segítség az iskola osztályfőnöki óráihoz (munkaanyag) - Csíkszentmihályi Mihály: Flow – A tökéletes élmény pszichológiája <ul style="list-style-type: none"> - Dr.Tóth László: Pszichológia a tanításban – Pedellus Tankönyvkiadó - Daniel Goleman: Érzelmi intelligencia – VMMK 301 G 50 - M. Scott Speck: Úttalan utakon <ul style="list-style-type: none"> - Bagdy Emőke: Hogyan lehetnénk boldogabbak? – Kulcslyuk kiadó - S. Ljubmirsky: Hogyan lehetünk boldogok? <ul style="list-style-type: none"> - Nemeshegyi Péter SJ: Hogyan lehetünk boldogok? Jézus 8 mondása - Korda - Az Egyház szociális tanítása a Rerum Novarumtól kezdve <ul style="list-style-type: none"> - Viktor E. Frankl: És mondj Igent az életre! - Viktor E. Frankl: A szenvedő ember - A világ helyzete – Worldwatch Institute –Föld Napja Alapítvány (évenként megjelenik) - Azt vedd, ami jó neked! Könyvecske a tudatos vásárlásról 														
Video:	<ul style="list-style-type: none"> - Víz 14' - Bagdy Emőke előadása – Pszichofitness 58' - Bagdy Emőke előadása 8.. – A gyermekeken elkövetett bűn 25' - Bagdy Emőke előadása 7. – Anya és gyermek közötti kapcsolat 25' - Felgyorsult világ 24' <ul style="list-style-type: none"> - Gyarmatosítás a mezőgazdaságban 31' - Tervezett elavulás- merénylet a Föld ellen 52' - Egy-egy szakmát ismertető videofilm - Az alkoholista 56' (reklámmal) - A legveszélyesebb drog 46' - Designer drogok 12' - Cigánylányok a pokolból 65' 														

11. évfolyam

Célkitűzések: A pályaválasztás mellett az életpályát még legalább olyan mértékben meghatározó tényező a párválasztás és a házasság kérdése. Bár az egész életre szóló elköteleződés a mai fiataloknál egyre későbbre tolódik, a téma jelentőségét az iskolák nagyobbik hányada még nem ismerte fel. A kudarcba fulladó házasságok egyre növekvő száma is indokolja, hogy a kérdéssel

időben, kellő mélységgel és alaposággal foglalkozni kell. A jó minták nagyon fontosak, ezért a családi életben példamutató házaspárok meghívásának fontos szerepe lehet. A téma, a feldolgozhatóság nehézsége miatt, az osztályfőnöktől több felkészültséget és rátermettséget igényel. A filmipar nagyon sok olyan művet alkotott, ami tanulságot szolgálhat. Egy ilyen film megtekintése, a beszélgetéshez jó kiindulópontot jelenthet.

Iskolánkban hagyomány a 11. tanév végén vagy a 12. elején egy külföldre tervezett osztálykirándulás.

Hogy az osztálykirándulás egyúttal tanulmányi kirándulás is legyen, az osztályfőnöki órák egy részét, a célország kultúrájának, történelmének, földrajzának, jelentősebb történelmi vagy életével tanúságot tevő személyiségeinek megismerésére lehet fordítani. A tantermet is ennek jegyében célszerű feldíszíteni, plakátokkal, képekkel, térképekkel más ismertető anyagokkal. A tanulók kiselőadásokkal is színesebbé, érdekesebbé tehetik az órákat.

Hivatás – munka témáját a korábbi pályaorientációs foglalkozások már jól megalapozhatták. Ezen az évfolyamon más, általánosabb megközelítésben lehet újragondolni a kérdést. A hivatás erkölcsi vonatkozásai, a hivatás és munka összefüggései, a hivatás megválasztásának legfontosabb aspektusai kerülhetnek előtérbe.

Az érettségivel, továbbtanulással kapcsolatos ismeretek áttekintése is a legfontosabb témák közé tartozik.

Fejlesztési feladatok: - a keresztény értékeken alapuló szerelem, együttjárás
- az egész életre elkötelezett kapcsolat fontossága
- érzelmi intelligencia
- kommunikációs készség
- a jó kapcsolat feltételei és hiányának okai
- kapcsolatteremtő készség, önbizalom

Tanulói tevékenységek: beszélgetések, meghívott vendég előadásának meghallgatása, szerepjátékok, film megtekintése, teremdíszítés

Évi óraszám: 37

Témakörök szerinti felosztás: párválasztás - házasság	6 óra
egy másik ország kultúrája, történelme	5 óra
hivatás, munka	4 óra
érettségi, továbbtanulás	4 óra
iskola, osztály aktuális témái	18 óra

Ajánlott segédanyagok: - Beszéljétek meg! Tizenegyedikes vitaanyagok
- Tematikai segítség az iskola osztályfőnöki óráihoz (munkaanyag)
- Pál Ferenc: A függőségtől az intimitásig – Vágy, élmény, kapcsolat
- Uzsálné Pécsi Rita: A nevelés az élet szolgálata 4. (Harag, Férfi és nő)
- Varga: Spielhozni (szerelem, párválasztás témájához)
- G. Chapman: Egymásra hangolva – Öt szeretetnyelv... - Harmat
- G. Chapman: Családi összhangzattan - Harmat
- Josh McDowell: A szerelem titka
- Homor – Kamarás: Emberismeret és etika

Video:	<ul style="list-style-type: none"> - Pál Ferenc előadása a szerelemről - Egerszalók 2011 58' - Pál Ferenc előadása – A függőségtől az intimitásig – Szfvár 2012. - Bagdy Emőke előadása 9.- „Valami eltörött” 26' - Bagdy Emőke előadása 10. – Értékválságban 25' - Bagdy Emőke előadása 11. – Sztárnak lenni jó? 24' - Bagdy Emőke előadása - Az emberi kapcsolatok pszichológiája 52' - Pénz és boldogságkeresés – beszélgetés 44'
---------------	---

12. évfolyam

Célkitűzések: A párválasztás – házasság témakörét még jobban elmélyítve lehet folytatni. Az iskola, osztály aktuális témái között központi helyet foglal el az érettségire, továbbtanulásra, a szalagavatóra és a ballagásra készülés. A felnőttkor küszöbén a felelősség hangsúlyozása különösen fontos. A felelősség felől kell megközelíteni azokat a témákat, amelyeknek tárgyalására már korábban is sor került. Ilyen lehet a közlekedés, a társas kapcsolatok, a hivatás, a környezet és az egészség védelme. Új szempont lehet a társadalom, a nemzet felé irányuló felelősség kérdése.

Fejlesztési feladatok:

- a keresztény értékeken alapuló szerelem, együttjárás
- az egész életre elkötelezett kapcsolat fontossága
- érzelmi intelligencia
- kommunikációs készség
 - a jó kapcsolat feltételei vagy hiányának okai
 - kapcsolatteremtő készség, önbizalom
 - felelős gondolkodás és cselekvés

Tanulói tevékenységek: beszélgetések, meghívott vendég előadásának meghallgatása, szerepjátékok, teremdszítés, készülés a 12. évfolyam ünnepségeire.

Évi óraszám: 32

Témakörök szerinti felosztás:	
párválasztás -házasság	4 óra
felelősség, a felnőtté válás	5 óra
társadalom, nemzet	3 óra
környezetvédelem	3 óra
iskola, osztály aktuális témái	17 óra

Ajánlott segédanyagok:

- Tematikai segítség az iskola osztályfőnöki óráihoz (munkaanyag)
- Pál Ferenc: A függőségtől az intimitásig – Vágy, élmény, kapcsolat
- Varga: Spielhózní - (17-18) szerelem, párválasztás témájához
- G. Chapman: Egymásra hangolva – Öt szeretetnyelv... - Harmat
- G. Chapman: Családi összhangzattan - Harmat
- Josh McDowell: A szerelem titka
- Mathis Wackernagel és William E Rees: Ökológiai lábnyomunk - Föld

	<p>Napja Alapítvány</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szent-Györgyi Albert: Az őrült majom - Homor – Kamarás: Emberismeret és etika
Video:	<ul style="list-style-type: none"> - Bagdy Emőke előadása 6. – Az élet magasabb értelme 25' - Bagdy Emőke előadása 12. – „Az én vezérem bensőmből vezérel” 25' - Bagdy Emőke hitvallása 22' - Az igazi Mao (áldokumentumfilm) – a média manipulálása - Bogár László a válságról 51'

Minden évfolyamon használható több segédanyag található a következő honlapon:
http://www.sulinet.hu/tanar/kompetenciatertulek/5_eletpalya/index.html

A „Beszéljétek meg” sorozat sokféle témát dolgoz fel feladatokkal, vitakérdésekkel, vitaindító helyzetekkel.

Kisfilmeket, óravázlatokat, egyéb segédanyagokat tartalmaz a www.erkolcstan.hu honlap.